

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobců: **a) L. C., b) BcA. A. C.**, zast. Mgr. Davidem Zahumenským, advokátem, se sídlem Burešova 615/6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého nám. 4, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 4. 2016, č. j. 4 A 43/2012 – 154, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 4. 2016, č. j. 4 A 43/2012 – 154, **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyššímu správnímu soudu byla dne 19. 5. 2016 doručena kasační stížnost žalovaného (dále též „stěžovatel“) proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 7. 9. 2009, č. j. 36110/2009-HH-30.1.-13.8.09, ve věci související s uložením pokuty žalobcům za spáchání přestupku na úseku zdravotnictví, kterého se měli dopustit tím, že nezajistili u zvoleného praktického lékaře, aby se jejich nezletilá dcera podrobila základnímu očkování proti záškrtu, tetanu, dávivému kašli, invazivnímu onemocnění vyvolanému původcem *Haemophilus influenzae* b, přenosné dětské obrně a virové hepatitidě typu B.

[2] Stěžovatel uplatňuje v kasační stížnosti důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“), a současně navrhuje, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 odst. 1 téhož zákona. Svůj návrh odůvodnil tím, že jeho případný postup podle pravomocného rozhodnutí městského soudu by znamenal, že stěžovatel by byl vázán právním názorem, který není v souladu s právními předpisy, ani judikaturou Ústavního a Nejvyššího správního soudu ve věci pravidelného očkování, včetně nálezu sp. zn. I ÚS 1253/14. Pokud by Nejvyšší správní soud shledal námitky stěžovatele relevantními, popsany postup stěžovatele by nebyl v souladu s veřejným zájmem na dodržení požadavků ochrany zdraví před infekčními nemocemi. Nadto pak reálně hrozí existence dvou rozdílných, příp. protichůdných správních rozhodnutí, což je v rozporu s principem právní jistoty a následky vyplývající z rozsudku městského soudu by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není dle názoru stěžovatele v rozporu s veřejným zájmem.

[3] Žalobci se k návrhu stěžovatele nevyjádřili.

[4] Po posouzení návrhu stěžovatele dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v projednávané věci naplněny.

[5] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. „[k]asační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.“

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. „[s]oud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“

[7] Nejvyšší správní soud již dříve vyslovil, že soudy ve správním soudnictví poskytují primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, jsou tak nepochybně představitelné v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. Postavením žalovaného správního orgánu, jemuž soudní řád správní přiznal legitimaci podat kasační stížnost, se vyjadřuje zájem na efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Z tohoto hlediska je nutné nahlížet i na návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti správního orgánu.

[8] Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku vůči pravomocnému rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci. Přiznáním odkladného účinku se prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno; tímto zákonným postupem ovšem není přiznání odkladného účinku, ale až případný výrok meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, musel by zákonodárce zcela změnit koncepci správního soudnictví. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce popsal slovy o „nepoměrně větší újmě“.

[9] Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedená v tomto usnesení jsou dostupná na www.nssoud.cz), musí být pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Újma, která má hrozit stěžovateli, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, ale musí být naopak významná tak, aby v konkrétním případě nebylo výjimečně uplatněno pravidlo, že kasační stížnost nemá odkladný účinek. Příkladem bude újma významnou tehdy, nebude-li již možno v podstatných ohledech odstranit v mezidobí způsobené následky či dopady napadeného rozhodnutí, které bylo později shledáno nezákonným a zrušeno. Významnou újmu taktéž bude, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak

pokračování

takového rázu, že způsobí žadateli vážné obtíže či významné poruchy v jeho fungování, činnosti apod. (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 – 56).

[11] Zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která může okamžitý výkon rozhodnutí krajského soudu skutečně závažně ohrozit, žalovaný správní orgán žádná subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem napadeného rozsudku či jeho jinými následky ohrožena. Jeho úkolem je v soudním řízení hájit zákonnost jím vydaného rozhodnutí. Samotná otázka zákonnosti rozhodnutí však není důvodem pro přiznání odkladného účinku. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nijak nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.

[12] Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti žalovaného tak bude na místě tehdy, kdy bude podloženo ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinku vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Žalovaný správní orgán musí stejně jako žalobce újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem újma a její intenzita spočívá. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu žalovaný obává, by pro něj byl zásadním zásahem, kterým by byl důležitý veřejný zájem skutečně ohrožen.

[13] Stěžovatel se svým návrhem v podstatě snaží docílit odvrácení účinků pravomocného rozsudku krajského soudu, a to pouze z důvodu jeho možné nesprávnosti. Za popsanych okolností je přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyloučeno, neboť by šlo o extenzivní užití tohoto institutu, které by navíc vyžadovalo faktické předběžné posouzení pravděpodobného úspěchu kasačních námitek (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2012, č. j. 5 As 144/2012 – 27; srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2016, č. j. 3 Ads 38/2016 – 36). Nejvyšší správní soud má tudíž za to, že ze skutečností nastíněných stěžovatelem v odůvodnění jeho návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyplývá, že by veřejnému zájmu hrozila nějaká újma.

[14] Na základě shora uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v posuzovaném případě není naplněna základní podmínka pro přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, tedy vznik újmy na straně stěžovatele (žalovaného) spočívající v ohrožení důležitého veřejného zájmu. Nebylo již proto potřebné zkoumat podmínky další, s nimiž by tato musela být naplněna kumulativně. Nejvyšší správní soud proto stěžovatelův návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. června 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu